

TOVEERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisen äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

N:o 38

TIISTAINA, SYYSKUUN 19 P.—TUESDAY, SEPT. 19

1916 — Kuudes vuosik.

Tyhmiä neitseiä

Kirj. Mari Haapala.

Jokainen kai on lukenut raamatun vertauksen kymmenestä neitsestä. Siinä sanotaan, että viisi heistä oli taitavaa ja viisi tyhmiä. Mutta nyt meidän päivinämme on niin tavattoman paljon tyhmiä neitseiä sekä miehissä että naisissa, että on vaikea määritellä onko taitavien ja tyhmien luku tasan, kuten siinä raamatun vertauksessa. Mutta minusta näyttää sille, että nyky-aikana on tyhmiä paljon enemmän kuin taitavia. Niitä tyhmiä näkee kulkevan kaikkialla, lamput sammuksissa. Kaikissa kansoissa ja kansankerroksissa heitä löytää niin rikasten kuin köyhäinkin keskuudessa.

Jos taitavia olisi enempi kuin tyhmiä, niin eivät asiat olisi siten kuin ne ovat tänä päivänä. Ei virtaisi verivirrat Euroopassa, ei myöskään kyynelvirrat, nälkä, yilu, suru ja murhe veisi niin monta äitiä ja lasta ennen aikaiseen hautaan.

Onko Yhdysvaltain hallituksessa taitavia neitseiä? Ei ole, sillä hedelmästä puu tunnetaan. Minkälaisia hedelmiä ovat työläiset saaneet korjata presidentti Wilsonin hallituskauden aikana? Onko kaikilla työläisillä ollut tarpeeksi ravintoa, vaatteita ja suojaa? Päättäen niistä melkein lukemattomista työlakoista, mitä viime vuosina on ollut, ei työläisillä ole tarpeeksi ravintoa, verhoa ja suojaa — toisin sanoen: jokapäiväistä leipää.

Ei, vaan silloin kun työläiset ovat vaatineet leipää, on heille annettu kiväärin kuulia ja "järjestysvallan" kapulaa. Heitä on vangittu, murhattu, poltettu, näännytetty ja palellutettu kuoliaaksi.

Onko tämä läksy mitään opettanut työläisille? Vieläkö työväki ensi vaaleissa äänestää valtaamaan näitä "hyviä miehiä" ja itsellensä kurjuutta?

Meissä suomalaisissakin on vielä paljon tyhmiä neitseiä. Se tulee ilmi kaikissa puheissa ja keskusteluissa. Jos milloin tulee puhe poliittisista asioista, niin ei malteta pysyä asiassa, vaan hypätään heti sosialistien kimppuun — vedetään aina esille sama vanha juttu: "ei teillä ole muuta virkaa kuin kieltää jumala, vihat kirkkoja ja pappeja ja kaikkia kristittyjä." Heidän päähänsä ei saa mitenkään mahtumaan sitä tosiasiaa, että sosialistipuolue on poliittinen puolue eikä mikään uskonlahko eikä sillä ole mitään tekemistä uskontojen kanssa.

Ja jos joku sosialisti olisikin ei-uskovainen, niin en ainakaan minä häntä siitä moiti, että hän on rehellinen ja sanoo ajatuksensa suoraan. Toisin sentään lie nee pappien laita, sillä monta heissä on jumalankieltäjä, vaan harvat heistä sen rehellisesti tunnustavat. Mistäkö minä sen tiedän Lainaahan tähän Yrjö Sirolan puheesta erään kohdan, sillä minulla oli onni kuulla häntä silloin kun hän oli tällä mantee-reella. Kerran hän sanoi puheessaan m.m. seuraavaa:

"Minun isäni on pappina Helsingissä ja kun hän saapui viimeisestä pappien kokouksesta Turusta, oli hän hyvin alakuloinen ja ajatuksiinsa vaipunut. Kysyin syytä siihen ja hän vastasi: "Olen tässä miettinyt sitä, kun

Suomen papeista on niin suuri määrä jumalan kieltäjiä, kun konnaista (tähän sanoi Sirola numeron, mutta en muista sitä enää, kun on viisi vuotta kulunut siitä kun kuulin tuon puheen, mutta se lähenteli kahta sataa) pappia kieltää jumalan. He epäilevät sen olemassaoloa ja elämää haudan tuolla puolen. Se tuli ilmi nyt äskeisessä pappien kokouksessa."

Kaikkesta päättäen rupesi Sirolan isän usko myöskin horjumaan. Kun silloin oli jo niin paljon jumalan kieltäjiä, niin kuinka paljon niitä nyt jo onkaan pappien keskuudessa. Sitten nämä samat papit nousevat sunnuntaisin saarnatuoliin ja kovasti saarnata remmastavat, kiittävät ja ylistävät

(Jatkoa toisella sivulla.)

Lapsen kasvatuksesta

Lukijasta tuntuu liian itse-rakkaalta ja kerskuvalta, jos sanon ettei minun lapseni ole koskaan polkaisseet jalkaa, vastustaneet vanhempiaan tai sanoneet että isä tai äiti "on paha". Tämä väite on kuitenkin totta. Ei sillä, että minä olisin mallikelpoinen äiti, ei läheskään. Se minä kyllä olla haluaisin, vaan hermostunut luonteeni on paljon estänyt minua siitä. Minä olen aina ollut vastustavalla kannalla lapsen kuruksutukseen nähden, ja sittenkin on minun täytynyt se tehdä. Kerron tässä muutaman esimerkin. Jos käsken lasten jotain tehdä, he tekevät sen kyllä, esim. oman huoneensa järjestävät, mutta niin huolimattomasti, että täytyy lähettää heidät takaisin samaan tehtävään. Sen jälkeen he kysyvät: "äiti, saako nyt mennä ulos leikkimään?"

Menen katsomaan huonetta. Leikkikalut on survastu pöydän kulmalle, sen sijaan, että ne olisivat sitä varten tehdyllä hyllyllä, kirjoja, nukun vaatteita kassottain niiden päällä, vaan keskuslattia on puhdas. "Tehkää uudestaan", sanon. Hyvin nyreällä mielellä se tehdään ja vähän ajan kuluttua taas: "äiti, nyt on kaikki."

"Onko kirjat hyllyllä, leikki-asiat myös, onko paperit kannettu pihalle?" "On." Menen katsomaan, kaikki on yhtenä kasaan nostettu hyllylle ja ripoteltu permannolle kantaessa. "Ette pääse leikkimään ennenkuin kaikki on valmista. Tehkää uudestaan!" Lapset itkien tekevät taas niinkuin neuvoin.

Tämä on jo rankaisua. Ei pääse leikkimään, vaikka kuinka haluaisi. He viipyivät kauan huoneessaan ja kovaa touhua kuuluu sieltä. Vihdoin yksi tulee alakertaan, ottaa lämmintä vettä ämpäriin ja saippuaa sekä lattia-rasun. En ole huomaavinaan. Jonkun ajan kuluttua menen katsomaan. Vanhin pesee lattiaa, sanoen, intoa uhkuvana:

"Me otimme täkit ja lakanat sängystä, puistelimme ne akkunasta ja asetimme paikoilleen niinkuin äiti tekee. Nyt me pesemme lattiaa ja sitten me tulemme alas ja pesemme kaikki lattiat. Huomenna on lauantai ja äidillä on kiire, niin me autamme."

"Mitä tehdä?" ajattelen. "Tuo pesutapa on aivan toista, mitä käytetään, jos hyvää tahdotaan." Mutta en voinut kieltää, sillä äsken itse heitä käskin työhön ja

Miten Alitalon Antista tuli sosialisti

Kir. MIILIA

(Jatk.)

JOHDANTO: Antti Antinpoika myydään huutolaisena, kun hän on kuuden vuoden vanha, kahden hänestä vanhemman sisarensa kera. He ovat onpolapsia. Antti joutuu taloon, joka tunnetaan sekä huutolaisten että palvelijain kidutuspaikaksi. Kovaa saa Antti siellä kokea ja olisi kai kuollut sen kovan kohtalon seurauksista, jos ei isäntärenki Matti olisi ruvennut häntä hoitamaan ja suojelemaan. Kului vuosia, palvelijat valtuivat joka vuosi, mutta Matti pysyi talossa Antin tähden. Kerran isännän ja Mattin välillä tuli niin kova riita, että Matti uhkasi tehdä paljastuksia talon sisäisistä asioista. Silloin isäntä teki sovintoa ja sovintoryypyn sekana pani myrkyä ja Matti oli poissa. Kului taas vuosia. Paljon ankaraa kohtelua sai Antti kokea, mutta Alitalon isännän hyvä ystävä, pitäjän rovasti, parhaan kykynsä mukaan kylvi nöyryyden ja alistuvaisuuden henkeä Antin sydämeen Rippikoulun käytyä pääsi Antti palkkarengiksi. Kului taas vuosia. Taloon tuli plaksiksi eräs Miina-niminen nuori nainen, joka rakastui Anttiin ja siksi jäi taloon vielä toiseksi vuotta. Alitalon isäntä pelkäsi, että Anttikin voisi joskus suuttua ja lähteä talosta. Siksi hän keksi keinon nalittaa Antti ja miina sekä "ylentää" Antin muonamieheksi.

Ja niin isäntä laittaa Antin ja Miinan kuulutuksiin ja määrääjän kuluttua hankki rovastin taloosaan vihkimään Antin ja Miinan. Talon isäntärenki Jaska pitää hommia silmällä ja koettaa avata nuoren parin silmiä näkemään mihiin orjuuteen rikas isäntä heitä koettaa kytkeä.

asunnoksi ja kokonaan riittämättömän ruokavaraston vuoden palkaksi. Isäntä on muonarengilleen antanut vanhan ränsistyneen ja lahon tuvan asunnoksi ja kokonaan riittämättömän ruokavaraston vuoden palkaksi.

Aamulla oli kaikki ennallaan. Palvelijat olivat hilpeällä mielellä, kun saivat kerrankin viet-

tää hauskan hetken. Antti ja Miina olivat onnellisia ja lupasivat toisilleen kestää yhteisvoimin, tuli vastaan vaikka mitä.

—Ja lähdetään pois, jos kovin kiusaavat, sanoi Miina ja nauroi päälle, niin että navetta kaajatti.

Emäntä oli hiipinyt navettaan Miinan huomaamatta ja kuuli heidän keskustelunsa. Siitä seurasi Miinalle jo ennestään tuttu rippisaarna, johon emäntä vielä jatkoksi lisäsi uusia nimityksiä.

—Vaikka nyt oletkin muonamiehen ämmä, niin minun pillini mukaan sinun on tanssittava, miusta se, senkin lutka! Viime yönä te ulvoitte kuin nälkäiset sudet ettei saanut silmiään ummistaa, mutta sen sinä saat kalliisti maksaa, pauhasi emäntä.

Sillä aikaa oli isäntä määräämässä töitä rengilleen. Jokainen sana oli täynnä salattua viinaa, jonka Jaska sivulta katsellen hyvin voi huomata. Isäntä antoi Antille ja Jaskalle määrätyn työn, mutta Jaskan mielestä se annettiin liiaksi käskävällä tavalla. Siksi Jaska nauroi ivallisesti ja alkoi nuhdella Anttia seuraavin sanoin:

—Kyllä sinä olet aina se päsinpää! Nytkin olet isännän mielen loukannut tyhmyydelläsi. Isäntä on sinua kasvattanut kuin omaa poikaansa, etkä sinä niin paljoa ymmärtänyt, että olisit edes häihisi isännän kutsunut, jonka olisi kunniaavieraana siellä pitänyt olla. Nyt isäntä äkäilee siitä kun piti jäädä ilman hää-

(Jatkoa kolmannella sivulla.)